

PRENUM

Miesięcznie
40 Mk., z do-
mu 500 Mk.
w Polsce 500
polskich 6
zmianę adre-
su 10 marek

Cena 20 Mk.
numeru

Konto czekowe P. 44
140.56L

Reklamacje otwarte wolne
od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

CENY OGŁOSZEŃ:

za wiersz nonpareil. Zwyc-
zajnie 30 Mk. „Nadesłane“ 90
Mk., „Nekrologia“ 80 Mk., na
pierwszej kolumnie 200 Mk.,
przed kolumną 150 Mk. Po kro-
nice i komunikaty 130 Mk.
Drobne ogłoszenia za każdy
wyraz 10 Mk. Kupno sprzedaj
od wyrazu 15 Mk. Korespond.
pryw. i matr. od wyrazu 20 Mk.
Cała stronica 30.000 Mk., pół
stronicy 15.000 Mk., cała stro-
nica pierwsza (pod nagłów-
kiem) 60.000 Mk., jedwa strona
na 1. stronicy 20.000 Mk.
Paski za kolumnach tekste-
wych po cenie 150 Mkp.

Ogłoszenia na niedzielę i
święta o 50% drożej.
Ogłoszenia zagran. o 100% droż.
„Kurjer Lwowski“ wychodzi
z datą dnia następnego.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich 1. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji
otwarte codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 2 do 3. wieczór. — Adres dla telegr.: „Kurjer“, Lwów. — Rękopisy w nie zwraca się. — Telef. redakc. 19.
b. w Warszawie prenumeratę przyjmują pojedyncze egzemplarze sprzedają. Biuro dzienników „Promień“, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.“ ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Spiski, nerwy, doktryny i polityka.

Nie schodzić z realnego gruntu rzeczywistości, przystosować działanie i dążenie swoje do chwili obecnej; nie myśleć kategoriami przeszłości, która już minęła; nie pozwolić, by poszczególne fakty przysłoniły sobą polityczny horyzont i wytkniętą drogę, zachować zawsze trzeźwy spokój i nie dać się unieść nerwom — oto oczywiście i zawsze obowiązujące wskazania, zarówno dla jednostki zajmującej się polityką, jak i dla społeczeństwa.

Z tego punktu widzenia należy również wyjść przy charakteryzowaniu i osądzeniu świętojurskiego spisku, jak i całej t. zw. kwestii ukraińskiej.

Mimo, że z pod powierzchni wydobywają się chwilami płomyki spisków i zamachów, mimo, że raz po raz ma się możliwość odkrycia i skrupowania rak usiłujących rozpalić wielki ogień, stwierdzić należy, że szybkimi krokami zbliżamy się do ujedyniienia i skonsolidowania naszych stosunków państwowych. Łatwo ująć powody tego faktu.

Dokonywane się rozwiązanie problemu górnośląskiego energiczne przystąpienie do załatwienia sprawy Wilna, praca wyteżona nad uzdrowieniem finansów, zwycięzka zwyczajka marki polskiej, pociągająca za sobą poprawę naszej sytuacji gospodarczej, zwiększona wskutek tego siła i autoritet państwa — wszystkie te czynniki pozwalają nam w większym niż kiedykolwiek stopniu we własnym zakresie działania przystąpić do uregulowania naszych spraw, a zaciętrzewionym przeciwnikom odbierają nadzieję uzyskania zewnętrznej pomocy.

Jest rzeczą niezwykle charakterystyczną, że najwięcej o rozmaitych knowaniach i spiskach garsci ukraińskich szowinistów i obcych agentów słyhać dziś w momencie widocznego umacniania się państwa polskiego, gdy przeciwnie w chwilach dla Polski bardzo krytycznych grupki te zachowywały się wcale powściągliwie. Zdawało się im wtedy, że czas i sytuacja przemożna pracują dla nich tak wydatnie, że zbędna jest rzeczą własnymi rękoma przyspieszać tok nieuchronny wypadków. Wypadki potoczyły się inną drogą — i zaledzi w nadziejach fanatycy i agenci chwytają się środków rozpaczliwych, widząc, że czas i sytuacja przechyliły się w przeciwną stronę.

A w związku z pogarszającą się z dnia na dzień sytuacją polityczną, z usuwaniem się przeciwnych protektorów, którzy widzą, że pieniądze wyrzucali w błoto, niewesoła staje się i polityczna i finansowa sytuacja ukraińskiej emigracji, przyzwyczajonej do wystawianego życia, a zmuszonej obecnie do jądania w tanich kuchniach. I zaczyna się zastanawiać niektóre emigracyjne wielkości, czy warto — tak z osobistych, jak i ogólnych motywów, kontynuować dotychczasową politykę. Zbliża się moment przesilenia na rzecz zwycięstwa realnej polityki wśród Ukraińców. Niedaleką może być chwila, w której grupa poważnych, na rzecz polsko-ukraińskiego porozumienia pracujących polityków ukraińskich stać się może ośrodkiem kryształacyjnym potężnego politycznego obozu. Leży w naszej możliwości przyczynić się do przyspiesze-

Ukraiński wulkan.

Przyczyny ruchu powstańczego.

Zo tróda, najlepiej poinformowanego o nieustannym wrzeniu wsi ukraińskiej otrzymujemy garść szczegółów rzucających snop światła na niewyświetloną dotąd należycie kwestję „ukraińskiego wulkanu“.

Mylnem więc jest mniemanie, jakoby chłop ukraiński walczył z bolszewizmem jako takim — on walczy tylko z gwałtem i przemocą. Chłop ukraiński stoi pod bronią już od roku 1917. W chacie każdej do dziś jest obfitość amunicji i broni. Wolne chwile od pracy rolnej poświęcał na wyzyskanie tej broni: rabował i mordował, najpierw pańów, potem okupantów — dziś morduje bolszewików, gdzie i kiedy może. „Pohulać“ stało się dewizą chłopu rosyjskiego już od r. 1917. Hula więc i dziś, szczególnie pod jesień, gdy obróbił pole, zebrał, schował to co zebrał przed chciwym okiem „prodnalógkoma“. O ile więc w latach ubiegłych główną pobudką ruchów zbrojnych była chciwość, w latach późniejszych ustąpiła ona miejsca bezczynności. Chłop rosyjski nie pójdzie obecnie do miasta. On się miast boi, a zresztą nie ma tam dla siebie żadnego celu. Przemysł w upadku, o handlu mowy niema.

Dalszym czynnikiem wybuchowym w dobie obecnej są sowjety same. Oto na wiosnę ogłaszają pomoc rolną dla chłopów. Więc ludzie i konie do roboty. Chłop z nieufnością, lecz przyjmuje pomoc. Zorał, obsiał, zebrał i zmłócił... i cóż się okazuje? Oto komendanci poszczególnych oddziałów wojskowych, które w pracy rolnej pomagały chłopu tak skutecznie — to komisarze, wyznaczeni do czuwania nad stanem zbiorów.

Ci więc doskonale wiedza, ile kto zasiał, ile zebrał, ile musi posiadać. Przychodzą nakazy rekwizycyjne, przemoc — powstanie gotowe. Tu

tkwi tragedia doli chłopu: pracuje, zbiera, a rząd okrada go bez litości. I to jest trzecim czynnikiem, że tak powiem „zapalającym“. Czwartym jest już i będzie z pewnością na przyszłość wymuszone przez rząd sowietów na Polskę cofnięcie prawa azylu dla 14 politycznych działaczy już wprowadzone w życie i dla reszty zbiegów rosyjskich, którym grozi to samo do dni 15, o ile nie mają paszportów i do dni 30, o ile paszporty posiadają.

Dwie drogi zostają zbiegom: emigracja na zachód, gdzie 80 proc. skazanych będzie na głód, albo zostać wydanym na granicy w ręce bolszewickie. Pierwsza ewentualność straszna, druga jeszcze gorsza. Cichaczem więc przez bardzo luźną granicę emigrują sami do Rosji, aby tam, korzystając ze znajomości duszy chłopskiej, albo utrzymać się na powierzchni „robiąc“ powstanie, albo — zginąć z honorem. A „zrobić“ powstanie może każdy, kto tylko zagłębnie do wsi ukraińskiej i rzuci hasło walki z przemocą. Takich samozwańczych „atamanów“ jest bardzo wielu, a będzie ich teraz jeszcze więcej.

Wreszcie ostatnim czynnikiem często wybuchających ruchów zbrojnych jest prowokacja. — Sam rząd, chcąc np. przeprowadzić mobilizację na tyłach, w głębi kraju, robi sztucznie powstania, sztucznie podtrzymując nastroj ludności. Puszcza się więc alarmujące pogłoski o zajęciu Kaniwieca przez powstańców, Płoskirowa itd., o 40.000 petliurczyków pod wodzą Tiutiuniuka itp. Te służą bolszewikom znakomicie do względnie spokojnego przeprowadzenia mobilizacji od lat 18—45, jak ostatnia, do odwrócenia uwagi na chwilę od głównego celu ich działań.

L. Z.

Zbliżenie czesko-polskie.

WYJAZD MIN. SKIRMUNTA DO PRAGI.

Praga. (PAT.). Cz. B. P. donosi, że polski minister spraw zagr. Skirmunt przybędzie we czwartek do Pragi.

KOMPLEMENTY PRASY CZESKIEJ.

Praga. (PAT.) Z okazji spodziewanej wizyty

polskiego ministra spraw zagr. Skirmunta, dzienniki wskazują na znaczne polepszenie się stosunków polsko-czeskich. „Czas“ poświęca serdeczny artykuł p. Skirmuntowi jako wybitnemu politykowi, za którego rządów stosunki obu państw weszły na drogę rokującą jak najlepsze nadzieje.

ARESZTOWANIA NA UKRAINIE.

Kopenhaga. (PAT.) Wolff. „Berlingske Tidende“ donosi z Helsingforsu, że bolszewickie „Izwestia“ podają, że przy odkryciu antyrewolucyjnej organizacji na Ukrainie, aresztowano 475 osób, między nimi wielu byłych ministrów rządu Petlury. Z 11. dywizji sowieckiej aresztowano 58 oficerów i zasądzono na roboty przymusowe.

BOLSZEWICY SKUPUJĄ ZŁOTO NA UKRAINIE

Moskwa. (PAT.) WBK. Sowiecki komisarz ludowy Ukrainy polecił komisarzowi ludowemu dla finansów, by zakupił u osób prywatnych i in-

stytucji złoto, platynę oraz obce waluty po cenach odpowiadających cenom rynków zagranicznych.

**BUTY, KAMASZE,
KOŻUCHY ^{długie} ^{krótkie} SERDAKI,
UBRANIA, BIELIZNA CIE-
PŁA, FILCE** w dużych ilościach
na składzie

Dom Handlowo-Przemysłowy
ADOLF NENNEBEG i S-ka
Warszawa, Traugutta 2. Telef. 117-56

nia tego momentu. Wiedzie ku temu — uregulowanie kwestji ukraińskiej.

O uregulowaniu tu mowa, wypływającym z naszego państwowego interesu, przedsięwzięciem dla dobra całej ludności kraju, a nie o pokoju, czy ugodzie. Państwo polskie przez swoje organy, na mocy możliwie uzgodnionej opinji społeczeństwa polskiego winno przystąpić do tej sprawy w sposób, umożliwiający pokojowe współżycie obu narodów. Nie ze względu na mocarstwa zachodnie, czy jakiegokolwiek inne zewnętrzne czynniki przystępujemy do tej sprawy. Przewlekanie staje się źródłem niepokoju, uniemożliwia konsolidację stosunków. Pełna poprawa stosunków administracyjnych, mocna postawa wobec przestępczych i nielegalnych żywiołów — czego nie ułatwiają niedyskrecje prasowe, umożliwiające przez pewne organa władzy — winny iść w parze z tem regulowaniem sprawy ukraińskiej.

Kwestja to obchodząca całe społeczeństwo polskie. Nie czas dziś ani na ryczałtowe podszuczanie nacjonalistyczne, ani na nierealne i niedorzalne koncepcje autonomji terytorjalnej dla wschodniej Małopolski i Wołynia, wysuwane przez PPS. Realne postawienie sprawy na gruncie autonomji wojewódzkiej — czemu pismo nasze w najbliższym czasie poświęci szereg artykułów, stworzyć może podstawę pod współdziałanie wszystkich stronnictw polskich, wszystkich obywateli, pragnących pomyślnego i spokojnego rozwoju kraju, przeciw któremu wymierzone są zamachy nacjonalistycznych ukraińskich fanatyków i bolszewickich agentów i konspiratorów.

W. J.

Niemcy po decyzji genewskiej.

Decyzja genewska, a raczej postanowienie Rady ambasadorów wywarło w Niemczech porażające wrażenie. Takiego rozstrzygnięcia nie spodziewano się do ostatniej chwili. W opinji publicznej powstał chaos i dezorientacja. Partje Sejmu Rzeszy popierające gabinet straciły głowę i już to dla uniknięcia odpowiedzialności przed społeczeństwem już to z obawy przed wyborcami same partje do dymisji bez planu, nie troszcząc się o następców. Jeden tylko prezydent Rzeszy Ebert nie stracił zimnej krwi i natychmiast wezwał przywódców partji do siebie, którzy ochłonawszy z pierwszego wrażenia, przyszli wnet do przekonania, że o polityce oporu na razie nie ma mowy. Wobec tego Ebert zaproponował Wirthowi ponowne utworzenie gabinetu. Ale utworzenie nowego gabinetu nie było rzeczą łatwą, albowiem dotychczasowi członkowie koalicji partyjnej, demokraci, pod wpływem decyzji genewskiej przesunęli się na prawo i stanęli tuż obok ludowców Stresemanna. Pozostało więc tylko centrum i socjaliści większości. Ale dzięki energii Eberta

i Wirtha, którzy byli zdecydowani bez wiedzy frakcji i bez oglądania się na koalicje utworzyć gabinet, udało się wśród powszechnego bezholowia utworzyć listę, do której weszli centrowcy, socjaliści większości i demokraci, lecz ci ostatni nie jako parlamentarzyści, lecz jako fachowcy. Nowa więc lista zupełnie nie była koalicyjna, albowiem od rządu usunęli się ludowcy Stresemanna, którzy mimo uprzednich rokowań do tego się już zobowiązali, nacjonalisci, komuniści i demokraci.

Wśród takich okoliczności wystąpił Wirth wraz z swoim nowym gabinetem na plenarnem posiedzeniu sejmu Rzeszy. Po znanem zresztą z telegramów przemówieniu, wywiązała się dyskusja, w której zabierały głos wszystkie prawie frakcje parlamentarne.

I tu znowu wyszła na jaw ich rozbieżność i dezorientacja. Socjaliści większości oświadczyli się przeciwko demonstracyjnej polityce ze względu na brak odpowiedniej siły, a za utrzymaniem polityki dra Wirtha. W podobnym duchu przemawiali centrowcy, a między nimi znany centrowiec górnośląski, ks. Ulltzka, który mimo ostrzych słów protestu i rozpaczy, oświadczył się w końcu za pokojem z Polakami i wysłaniem delegata do rokowań w myśl żądań koalicji. Natomiast nacjonalisci w osobie Hergta wśród groźb, nawoływali do przerwania komedji ugodowej, radzili „zaczekać“ co z tego wyniknie. Poseł Kahl w imieniu ludowców (Stresemanna) przemawiał przeciwko wszelkim układom z koalicją i z Polakami i proponował, aby sejm jasno i niedwuznacznie nie przyjął decyzji genewskiej. Demokraci przez usta Schückinga oświadczyli się za wysłaniem delegata pod warunkiem, że to krok ten nie będzie oznaczał zgody na wyrok genewski. Niezawisli uderzyli na demokratów za ich ostatnie prawicowe przesunięcia, które mogą doprowadzić do utworzenia koalicji prawicowej. Wreszcie po wyczerpaniu listy mowców przystąpiono do głosowania nad wotum zaufania dla polityki Wirtha. Wyniki dały kanclerzowi nadspodziewany rezultat: gabinet uzyskał znaczną większość (230 za, 132 przeciw). Za gabinetem głosowali: centrowcy (wnioskodawcy), demokraci, socjaliści większości i niezawisli, przeciwko: ludowcy Stresemanna, nacjonalisci i komuniści. W ten sposób rozwiklane zostało przesilenie, wywołane decyzją genewską.

Ktokolwiek zna choćkolwiek psychologię wojennych Niemiec, ten z góry mógł przewidzieć podobny rezultat. „Zwycięzła polityka zdrowego rozsądku“ — pisze słusznie „Frankf. Ztg.“ — pokpiwając z ludowców, którzy radzili decyzję odrzucić, ale nie umieli znaleźć wyjścia. Polityka Wirtha jest uważana za personifikację polityki rozumu, po której się Niemcy wiele spodziewają.

Liczą oni wiele na to, że w rokowaniach z Polską, dużo da się uratować i uzyskać. Polska

zaś ma przed sobą jeszcze jedną kampanję dyplomatyczną z wyrobionym już w defenzywie i ofenzywie wrogiem, który będzie się starał wydrzeć nam wszystkie zdobyte korzyści. Jeżeli nasza dyplomacja uzyska tu zwycięstwo, wtedy może Niemcy poczuć dla nas respekt, a to będzie dopiero naturalnem nawiązaniem dalszego sąsiedzkiego pożycia.

I. K.

Polska a konferencja waszyngtońska.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 1. listopada 1921.

(K.) Jak mała jest ruchliwość ministerstwa spraw zagranicznych, świadczy też ustosunkowanie się do konferencji waszyngtońskiej. W tym momencie, gdy w polityce międzynarodowej na tle wymienionej konferencji zarysowuje się cały szereg możliwości politycznej, gdy jest omawiana i komentowana sprawa ewentualnych przeobrażeń polityki angielskiej w stosunku do Stanów Zjedn. wtedy Polska jest pozbawiona prawie zupełnie przedstawicielstwa politycznego w Ameryce północnej i nie ma możliwości nawet być dokładnie poinformowaną o przebiegu całej sprawy rokowań. Już to wogóle na polu polityki zagranicznej nie odznaczamy się zbyt ruchliwością.

Niemcy obawiają się o Kłajpedę.

Prasa niemiecka donosi, że koalicja zamierza uregulować sprawę wileńską w ten sposób, że Litwini mają dostać Kłajpedę, która ma zostać przyszlą stolicą i portem Litwy. Jeżeli jednakże przejdzie projekt Hymansa i nastąpi ścisła federacja z Litwą, w takim razie Kłajpeda będzie do dyspozycji Polaków. Podobno obecny prefekt francuski Kłajpedy p. Petisne pracuje nad tem z gorliwością godną gen. Le Rond'a. Wobec tego Niemcy obawiają się, że dawny port niemiecki, nie mający nawet 2% Litwinów, dostanie się państwu, które liczy 3/5 analfabetów i niedużo przejdzie pod wyjątkowe wpływy polskie.

Drugi zjazd eugeniczny.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 1. listopada 1921.

(K.) Przez dwa dni odbywały się obfite w treść posiedzenia zjazdu eugenicznego. Ilość uczestników zjazdu przekraczała cyfrę czterystu osób. Posiedzenia odbywały się w pięknie przy-

Sceny polskie a Lwów.

(Korespondencja „Kurjera Lwowskiego“.)

Kraków, w październiku.

Komunał tem jest niebezpieczniejszy dla prawdy, że formalnie pokrywa ją zupełnie, a w istocie pozbawiony jest jej treści. Ilekroć sprawa sceny lwowskiej przychodzi na tapet rozważań i decyzji, tylekroć razy aż do zdumienia słyszymy frazes o posłanictwie teatru lwowskiego na rubieżach Rzpltej. o ważności kulturalnej placówki krowskiej. Ale ci wszyscy zaśniedziali w pożytecznej zresztą działalności publicznej rajcy, ci wszyscy bierni i czynni z łaski zamieszania pojęć powojennego upadku kulturalnego zawiadowcy i kierownicy sceny lwowskiej nie zdają sobie sprawy z tego, że teatr nie samym faktem istnienia, ale sumą włożonej weni kulturalnej pracy i wysiłków staje się forpoczta kultury, ogniskiem, z którego promieniować winna poczuciująca się do misji cywilizacyjnej kultura. Teatr bezplanowy, teatr bezmyślnego repertuaru i mechanicznej rutyny aktorskiej, teatr o anachronistycznej reżyserji, zamykającej oczy i uszy na nowe zdobycze kultury scenicznego, teatr nie doboru i wychowania talentów, ale intryg i skoszlawienia, zmanierowania artystycznego jest jedynie placówką takiego rozkładu, jaki spotykamy w miejskich teatrach Lwowa. Dla zademonstrowania tej zaiste rabunkowej gospodarki, uprawianej przez obecne kierowni-

ctwo teatru, zadaliśmy sobie trud i przyjemność pójścia szlakiem tych artystów, których zła wola ze Lwowa wyгнаła i sprawdzenia ich wartości na scenach warszawskich i krakowskich.

Teatrom warszawskim trzeba w tym okresie ogólnego obniżenia się poziomu życia umysłowego oddać hołd, że przez zapobiegliwość, inteligencję i świadomość znaczenia sztuki dla podniesienia kultury ich kierowników stanęły na europejskiej jaście wysokości. Szczególnie warszawska „Reduta“, niezmordowana w szukaniu istotnie wartościowych dzieł rodzimego repertuaru i w ukazywaniu ich w jak najdosłowniejszej oprawie scenicznej godna zaiste stanąć w rzedzie scen Reinharda, Brahmsa-Bernauera i Stanisławskiego. Ile inicjatywy umysłowej wynosi z sobą widz z przedziwnie subtelnego „Przechodnia“, Katerwy, jak wzbogacony wraca widz dzięki rafinowanej pracy reżyserji z „Bałwiera zakochanego“ Kaweckiego.

Największem powodzeniem cieszy się obecnie w Warszawie grana w „Rozmaitościach“, pozostających pod dykcją M. Tarasiewicza sztuka K. Wroczyńskiego pt. „Dzieje salonu“. Sztuka to słaba, małująca w grubych zarysach historje salonu warszawskiego, w którym niegdyś grywał Paderewski, deklamowała Deotyma, a który przechodzi wszystkie fazy przewrotu, stając się ostatecznie niesmacznym, parweniuszowsko ozdobionym salonem paskarzy i dorobkiewiczów wojennych. Bohaterem sztuki jest — salon i podziwiać należy, jak dzięki inteligencji dekoratora p. W.

Drablka, a przedewszystkiem dzięki reżyserji tak lekkomyślnie ze Lwowa usuniętego art. Emila Chaberskiego, słaba i drastyczna sztuka nabiera koloru i staje się wypadkiem dnia. W „Dziejach salonu“ występują artyści jak Frenkel, Chmieliński, Gasiński, a także H. Leszczyńska i Gromnicka, lecz obok tych koryfeuszów sceny artyści młodzi i nieznanzi. Moglibyśmy powołać obecnych na przedstawieniu „Dziejów salonu“ członków lwowskiej komisji teatralnej na świadków, że dzięki wzorowej reżyserji człowiek, nie orientujący się w sławach aktorskich, byłoby w kłopot, gdyby mu kazano wyrazić sąd o występujących aktorach. W roli syna wzbogaconego portjera widzieliśmy młodego i nieznanego artystę p. Myszkiewicza, który przemyśleniem i plastyką oddania postaci dorównywał najlepszym artystom. Dyr. Tarasiewicz przystępuje obecnie do wystawienia „Miasta“ Przybyszewskiego, w którym główne role spoczywają w rękach E. Chaberskiego i Ireny Solskiej. Następnie idzie „Walka“ Glasworthy'ego w reżyserji Chaberskiego i „Bolesław Śmiały“ Wyspiańskiego z p. Tarasiewiczem w roli tytułowej. Krytyka warszawska zapowiada już obecnie po wystawieniu „Dziejów salonu“, że o „Rozmaitości“ można oczekiwać, że uda się in nawiązać nie do wielkiej w dziejach teatru polskiego tradycji. Jaka Nemezis jednak upomni się o te siły, które mogły być podnieść teatr lwowski z ruiny, w której się znajduje?

W „Teatrze Polskim“ Szyfmana widzieliśmy „Chorego z urojenia“ Moliere, wystawione

strojonej sali ratusza. Wśród uczestników zjazdu zwracała uwagę obecność przedstawicieli wolnego miasta Gdańska. Pomiedzy innymi zjazd otrzymał depeşe powitalną od londyńskiego Towarzystwa walki ze zwyrodnieniem rasy. Zjazd był otwarty szeregiem przemówień, pomiędzy którymi należy wymienić przemówienie p. dr. Lecho-

wicza z ramienia ministerstwa zdrowia publicznego, p. Kuncewicza, pracy i opieki społecznej, oraz p. dr. Kopczyńskiego, min. wyznań rel. i oświecenia publ. Pomiedzy tematami omawianymi żywą dyskusję wywołały sprawa handlu żywym towarem, reglamentacji, prostytucji, oraz wychowania fizycznego młodzieży.

wani. Konferencja ambasadorów oświadczyła małej entencie, że uznaje zarządzenia wojskowe Jugosławii i Czechosłowacji za zbyt czyste i z tego powodu uważa za konieczne przeprowadzenie w tych państwach demobilizacji. Mała ententa spełniła te życzenia po załatwieniu sprawy Karola Habsburga. Uregulowania tej sprawy oczekują z końcem tego tygodnia.

Powstanie na Ukrainie szerzy się szybko.

(Od naszego warszawskiego korespondenta.)

Warszawa, 1. listopada 1921.

(K.) Zaniepokojenie tutejszych sfer sowieckich wydarzeniami na Ukrainie jest coraz większe. Grozę położenia władzy sowieckiej powiększa fakt tłumnej dezercji z szeregów bolszewickiej armji. Specjalnie bolszewicy obawiają się opanowania Korostenia jako ważnego węzła kolejowe-

go. Siła wojsk powstańczych rośnie z godziny na godzinę. W obawie, aby sytuacja powyższa nie odbiła się echem poważniejszym i na terenach polskich władze wojskowe wydały specjalne rozporządzenia, zadaniem których będzie stworzyć pogotowie zdolne do opanowania każdej sytuacji.

Opinia angielska przeciw decyzji śląskiej.

W Izbie gmin wniósł zapytanie w sprawie Górnego Śląska poseł Kenworthy, znany nieprzyjaciół Polaków. Chodziło mu o łączność między decyzją geneverską a sprawą odszkodowań. Poseł Kenworthy twierdzi, że po obecnej decyzji sprawa odszkodowań odpada, gdyż Niemcy niezdolni są płacić. Oficjalna odpowiedź kanclerza podkreśla, że obie te sprawy traktowane są oddzielnie i Niemcy przyjęły ultimatum bez względu na rozwiązanie śląskie. Stanowisko posła Kenworthy nie jest odosobnione, dał on wyraz większości opinii angielskiej a nawet i kół rządowych bliskich premierowi, których wyrazem jest „Observer”. „Observer” wyraźnie zaznacza, że rozstrzygnięcie śląskie jest dla Anglii klęską. Osłabi bowiem siłę ekonomiczną Niemiec odcinając od nich najważniejsze terytorjum przemysłowe, powodując gwałtowny spadek marki niemieckiej, która gotowa pójść z tego powodu śladem rubla. Dziś Rosja, największy rynek handlowy jest zamknięty. Chodzi o to, by uratować rynek niemiecki. Śląsk odstąpiony został — zdaniem „Observer” — krajowi, z którym nie łączą go żadne węzły geograficzne i ekonomiczne i który nie zdoła dać mu dobrych

warunków rozwoju z powodu braku technicznego doświadczenia. Pismo angielskie ma nadzieję, że sprawę naprawi i „wynagrodzi” w części odpowiednią umowa niemiecko-polska, wierzy, że Polska zrozumie swój interes i lepiej poprowadzi swe sprawy, niż to uczynić mogą i chcą jej przyjaciele. Śląsk skazany jest na upadek, a Niemcy i Europa na zubożenie. Na tem w pierwszym rzędzie cierpi Anglja. „Observer” nazywa absurdem zdanie, jakoby Niemcy byli rywalami Anglii. Oni są jej najlepszymi zagranicznymi klientami. Bogate Niemcy są warunkiem koniecznym dla kwitnącej Anglii. Ich rozwój rozwija angielskie bogactwa. Wszelkie restrykcje stawiane ich odrodzeniu są restrykcjami dla Anglii. Tu leży jądro nieporozumienia z Francją. Problem francuski polityczny jest nieczuły na ekonomiczne potrzeby Anglii czy Europy. Przeciwnie Anglja opiera się na ekonomicznych zagadnieniach, które są podstawą jej bytu. Trzy piąte ludności żyje z handlu zagranicznego. Założeniem istnienia Anglii jest kwitnący stan ekonomiczny świata. Gdy on jest słaby, Anglja jest słaba. Ta zależność, to jedyny wypadek nigdzie indziej nie spotykany.

O detronizację wszystkich Habsburgów.

POROZUMIENIE MIĘDZY KOALICJA A MAŁA ENTENTA.

Wiedeń. (PAT.) „N. Fr. Presse” donosi z Paryża, że mocarstwa porozumiały się z małą en-

tenta. Mała ententa uznała układy weneckie, w zamian za to mocarstwa zobowiązały się popierać dążenia małej ententy do tego, aby nie tylko Karol, ale wszyscy Habsburgowie zostali zdetroni-

z niezwykłym przepychem i starannością, wobec której wstyd ogarnia każdego na wspomnienie Parodji, którą oglądał Lwów w Teatrze Małym. A dodać trzeba, że poszczególne role, jak np. słuchającej Antosi, były przez p. Trapszo znacznie piękniej odegrane niż w „Teatrze Polskim” przez p. Brydzińską. W „Chorym z urojenia” występował z powodzeniem ulubieniec Lwowa p. Janusz Kozłowski, w którego ręce złożono obecnie inicjatywę teatru eksperymentalnego w Warszawie, gdzie mają niebawem być grane sztuki J. S. Witkiewicza „Pragmatyści”, Hasenclevera i i.

„Teatr Polski” wystawia w pierwszych dniach listopada sztukę Wacława Grubińskiego pt. „Lenin”. Jest to realistyczny, pełen silnych dramatycznych akcentów obraz rządów bolszewickich na Kremlu. W pośrodku występujących w tej sztuce dygnitarzy sowieckich, Lunaczarskiego, Gorkija i i. jawi się Lenin, jako człowiek żelaznej woli i bez złudzeń co do wartości haseł, które rzuca w lud. Sekretarzem Lenina jest człowiek, symbolizujący carat i cara. Główną rolę kobiecą kreuje w sztuce znana lwowska artystka pani Helena Hałacińska-Gawlikowska. Jeżeli się zważy, że teatry Szymana uważane są za najwybitniejszą scenę polską, można wyrobić sobie należyte pojęcie o znawstwie i kwalifikacjach kierowniczych tych czynników, które pnią Hałacińską zmusiły do opuszczenia Lwowa.

Niewątpliwie zainteresuje też publiczność lwowską wiadomość, iż p. B. Folański odniósł

obecnie w „Pięknej Helenie” w nowootwartych „Nowościach” ogromny sukces aktorski i reżyserski.

Jesienny, przedsezonowy kullig teatralny zawiódł nas do Krakowa. Teatr miejski po ukończonym strejku aktorskim wystawił Oskara Wilde’a „Salome” i „Tragedję florencką”. Teatr miejski w Krakowie znajduje się w podobnym upadku, co sceny lwowskie. Ale — role Salomy grała Jadwiga Żmijewska i grała ją doskonale. Pani Żmijewska jest również jedną z ofiar chronicznego „krótkowidztwa” lwowskich czynników teatralnych. Używana była stale w nieodpowiednich rolach. A kiedy talent jej zajaśniał w całej pełni w „Południcy”, nowe kierownictwo zamiast talent ten przygarnąć, skazało ją — na sławę najlepszej artystki Krakowa. W interpretacji Żmijewskiej nie miała „Salome” Wilde’a tego kontemplatywnego, mistycznego czaru, którym należałoby osnuć reżyseryjnie tę stylizowaną sztukę, bił z niej natomiast gorący żar i ekstaza namiętności, która zwłaszcza w końcowych mimicznych scenach porывała widzów. Krakowska „Bagatela” wystawia — rzecz dziwna — z powodzeniem ohydnie marną sztukę Sydney Garricka „Kobietę, która zabiła”. Niezawodny instynkt lwowskiego kierownictwa przeszczerpa podobno tę tandetę na grunt lwowski. Dla użyźnienia zapewne. Film ten ma być wyświetlony w najbliższych dniach w Teatrze Małym. Zgl.

ROKOWANIA CZECHÓW Z WĘGRAMI.

Praga. (PAT.) Cz. B. Pr. donosi, że rząd czechosłowacki przedstawił mocarstwom sprzymierzonym swoje stanowisko co do dalszego postępowania wobec wydarzeń węgierskich i zapewnił o swej zupełnej lojalności wobec polityki wielkiej ententy. Koniecznym jest doprowadzenie do końca rokowań w kilku sprawach, dotyczących utrzymania pokoju, jak w sprawie dalszej akcji rządu węgierskiego. Od tego jak Węgry przeprowadzą zarządzenia rady ambasadorów, zależy będzie dalsze zachowanie się rządu czechosłowackiego. Rokowania w niektórych kwestiach toczą się jeszcze dalej, można wszakże oświadczyć, że osiągnięto porozumienie we wszystkich sprawach ważniejszych i że dalsze postępowanie małej ententy będzie zgodne z żądaniem mocarstw sprzymierzonych.

LIKWIDACJA AFERY HABSBUERSKIEJ NA WĘGRZECH.

Budapeszt. (PAT.) WBK. Dziś przed południem odbyła się pod przewodnictwem hr. Bethlena międzypartyjna konferencja, na której zjawili się przedstawiciele partji wielkich rolników, chrześc. narod. partji i partji opozycyjnych. Przybył również hr. Apponyi. Minister sprawiedliwości przedłożył projekt ustawy co do uregulowania kwestji b. króla Karola. Wczorajsza rada ministrów projekt ten przyjęła. Następnie przedłożył hr. Bethlen powody zewnętrznej polityki, które zniewoliły do przyjęcia projektu i przedstawił swoje zapatrywania przedstawicielom stronnictw.

Budapeszt. (PAT.) WBK. Na konferencji odbytej dziś pod przewodnictwem prezydenta min. zabierali głos hr. Bethlen oraz hr. Banffy kilkakrotnie, udzielając wyjaśnień w poruszanych sprawach. Konferencja przyjęła następnie projekt przedłożony w sprawie uregulowania kwestji króla jednomyślnie z poprawką posła Hencsa. Poseł Rassy zastrzegł sobie prawo wniesienia dalszych poprawek.

Budapeszt. (PAT.) WBK. Dr. Gratz został przewieziony dziś do Budapesztu i osadzony w więzieniu sądu krajowego; przesłuchanie jego nastąpi prawdopodobnie jutro.

EKSPORT HABSBUROW.

Grac. (PAT.) WBK. „Grazer Tagespost” donosi z Belgradu, że dziś w nocy przepłynął monitor angielski przez Belgrad z byłym królem Karolem i jego małżonką na pokładzie. Dwa monitory jugosłowiańskie towarzyszyły monitorowi angielskiemu aż do Negotina wzdłuż Dunaju.

NEUTRALNOŚĆ POLSKI.

Praga. (PAT.) Cz. B. P. Czesko-słowacka republika przedstawia wyniki dotychczasowych rokowań małej ententy z mocarstwami i zaznacza, że stanowcza polityka Czechosłowacji, Rumunii i Jugosławii została w Paryżu, Londynie i Rzymie nie tylko należycie oceniona, ale główne żądania małej ententy zgodne były z żądaniem mocarstw. Należy podnieść z uznaniem zupełną lojalność Polski oraz powściągliwość i neutralność Niemiec.

BALFOUR WYJEŻDŻA DO WASZYNGTONU.

Londyn. (PAT.) Wolff. Balfour wyjeżdża jutro z innymi członkami delegacji angielskiej na konferencję do Waszyngtonu.

NOWY ZAMACH ANARCHISTYCZNY W LIZBONIE.

Bordeaux. (PAT.) W budynku w Lizbonie, gdzie znajduje się konsul Stanów Zjednoczonych nastąpiła wczoraj eksplozja, nie powodując jednakże poważniejszych strat. Przypuszczają, że zamachu dokonali anarchiści, chcąc zaprotestować przeciw skazaniu na śmierć przez Stany Zjednoczone kilku komunistów.

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Łucku.

Ogłoszenie

przetargu publicznego na sprzedaż drzewostanów według powierzchni, przestoi, oraz różnych gatunków drewna wyrobionego i żywicy za pomocą ofert pisemnych w następujących Nadleśnictwach:

A) Cięcia czyste i przerębowe.

- 1) Nadleśnictwo **Styrskie** — jedna jednostka — 1798 szt. dębów i 716 sztuk sosn na powierzchni około 97 ha.
- 2) Nadleśnictwo **Sarny** — 2 jednostki — powierzchnia około 323 ha, zręby czyste — drzewostany sosnowe i liściaste.
- 3) Nadleśnictwo **Krzemieńskie** — 3 jednostki powierzchnia około 85 ha, — zręby czyste, drzewostany dębowe i 228 szt. dębów pojedynczo stojących.
- 4) Nadleśnictwo **Kowelkie** — 2 jednostki — powierzchnia około 168 ha, zręby czyste — drzewostany dębowe i sosnowe.
- 5) Nadleśnictwo **Hubińskie** — 2 jednostki: a) przerębowa 2831 szt. dębów eksportowych, b) posusz i leżanina około 2035 m³.
- 6) Nadleśnictwo **Lubomlskie** — 3 jednostki — powierzchnia około 127 ha, zręby czyste — drzewostany dębowe i sosnowe.
- 7) Nadleśnictwo **Łuckie** 1 jednostka — powierzchnia około 21 ha zręby czyste, drzewostany liściaste.

- 8) Nadleśnictwo **Kiwerce** — 1 jednostka — powierzchnia około 110 ha, zręby czyste, drzewostany dębowe i inne liściaste.

B) Różne gatunki drewna wyrobionego i żywica.

- 9) Kępka dębowa w Nadleśnictwach **Łuck, Kiwerce i Klewań**, loco składy Nadleśnictw, około 350 kóp według redukcji memelskiej białej.
- 10) Słupy telegraficzne w Nadleśnictwie **Kowel** w ilości około 4000 szt. 2000 m³.
- 11) Kloce różnych rodzajów drewna w Nadleśnictwie **Klewań** w ilości 190 szt. około 230 m³.
- 12) Drewno opałowe w Nadleśnictwie **Karpitówka** około 12500 mp.
- 13) Żywica w Nadleśnictwach **Kiwerce, Kostopol, Klewań, Uściłóg Luboml**, loco skład Nadleśnictwa ogółem około 21372 klg.

Oferty, zaopatrzone w wadium, stanowiące 10% od ceny zaofiarowanej, lub kwit na wpłaconą kwotę w jednej z Kas Państwowych, przyjmuje Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Łucku do dnia 1. grudnia 1921 r. godzina 11. Otwarcie ofert nastąpi w Z. O. L. P. w Łucku dnia 1. grudnia 1921 r. o godzinie 13-tej. Szczegółowych informacji udziela Z. O. L. P. w Łucku od godziny 10-tej do 14-tej, za wyjątkiem świąt i niedziel. Przeznaczone na przetarg objekty, można oglądać w wyżej wymienionych Nadleśnictwach. Zastrzeżenia uwidocznione w warunkach licytacyjnych.

Łuck, dnia 28. października 1921 r.

L. dz.

6977

Reprezentacja na Kongresówkę i Małopolską

A. MOSZKOWSKI i S-ka Inżynierowie, Warszawa, Sienna 23.

POT i niemłą WOŃ
z nóg, rąk i pach zapobiega
i znakomicie usuwa powszechnie znany
„**SUDORYN**“ w pudełkach
z sitkiem, wy-
robu farm., labor. **Ap. Kowalski** w Warsza-
wie. Sprzedaż w aptekach, składach aptecz-
nych i perfumerjach. Sposób użycia dołączony do każdego
pudełka. Hurtownia sprzedaż. Przedstaw. na Lwów i
wsch. Małop. f. »Ozone«. Hurtownia materiałów apt.
Lwów, ul. Kollataja 8., również hurtowo do nabycia
P. Mikolajch i Ska i Apt. Związ. Wytw. Handl. Farm.

Różne.

„**JOLANDA**“
pracownia sukien
damskich

wykonuje suknie i kostjomy
szkło i po cenach umiar-
kowanych. 6902

Od pierwszego rozpoczyna
nowy kurs kroju i szycia
ul. Staszica 8.

Zaginęły trzy blankiety
pożyczkowe na rubli
12120 z policy Towarzystwa
Ubezpieczeń New-York nr.
1.017.899, opartej na życiu
p. Władysława Młodeckiego,
oraz dwa blankiety pożycz-
kowe na rubli 3780 z drugiej
jego policy Towarzystwa
New-York nr. 107863. 711

Akcyjny Bank Hipoteczny

ZAPROSZENIE DO SUBSKRYPCJI.

Walne Zgromadzenie akcjonariuszy Akcyjnego Banku Hipotecznego uchwaliło dnia 26. kwietnia 1921 podwyższenie kapitału akcyjnego z 70,000.000 mkp. na

140,000.000 mkp.

Rada nadzorcza na podstawie zezwolenia Ministerstwa Skarbu z dnia 23. września 1921, nr. 15092/DK/21, udzielonego w porozumieniu z Ministrem przemysłu i handlu, przystępuje do podwyższenia kapitału akcyjnego o dalszych **70,000.000 Mkp.**, przez wydanie 250,000 sztuk nowych akcji po 280 Mkp. imiennej wartości w drodze publicznych zapisów na warunkach następujących:

1. Akcjonariusze dawni mają prawo pierwszeństwa w nabyciu nowych akcji w stosunku 5 akcji dawnych na 3 nowe akcje.
2. Akcjonariusze, chcący wykonać prawo poboru, mają w poniżej oznaczonym terminie przedłożyć swoje dawne akcje, bez arkuszy kuponowych, które będą im natychmiast zwrócone po uwidocznieniu wykonania prawa poboru.
3. Kurs emisyjny nowych akcji wynosi dla dotychczasowych akcjonariuszy na podstawie prawa poboru **Mp. 550**, zaś dla nowych subskrybentów **po Mp. 650 za sztukę**.
4. Cena kupna złożona ma być w całości przy zgłoszeniu w gotówce wraz z 5 p.c. odsetkami od tej ceny kupna za czas od 1. stycznia 1921. do dnia zapłaty, a nadto na koszt emisji po Mkp. 50 od każdej akcji i podatek giełdowy w myśl ustawy z dnia 2. lipca 1921, poz. 550.
5. Nowe akcje uczestniczą w zyskach banku od dnia 1. stycznia 1921. na równi ze starymi akcjami.
6. Termin subskrypcji upływa z dniem **3. grudnia 1921**. Przydział akcji nowym subskrybentom uskuteczni dyrekcja banku wedle swego uznania w najkrótszym czasie po zamknięciu subskrypcji.
Nowe akcje wydane będą po sporządzeniu sztuk, za zwrotem tymczasowego potwierdzenia kasowego na uiszczoną wpłatę.
Na wypadek nieprzydzielenia akcji, zwróci Bank wpłacone kwoty z 4 p.c. odsetkami.

Zgłoszenia przyjmują:

Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie i jego oddziały.
Bank Dyskontowy Warszawski i jego oddziały we Lwowie i Drohobyczu.
Austrjacki Zakład Kredytowy dla Handlu i Przemysłu w Wiedniu.
Union Bank w Wiedniu.

Lwów, dnia 31. października 1921.

6947

RADA NADZORCZA.

(Przedruku nie płacimy).

Z REKTORATU POLITECHNIKI LWOW.
Katedra chemii Politechniki lwowskiej poszukuje fachowego mechanika. Posada na razie prowizoryczną z prawami dla państwowych funkcjonariuszy VII. kategorii. — Blizszych informacji udzieli Sekretariat Politechniki.